

פירוק למשימות קטנות – היסטוריה

המשימות הקטנות בפרק זה באות לענות על הצורך של תלמידים להתמודד עם טקסט עתיר פרטים.

המשימות מתמקדות בפיצוח טקסט באופן ידידותי יותר לתלמיד. כל משימה אינה כוללת, על פי רוב, צורך במלל רב.

דף האסטרטגיה הנלווה לדף המשימות כולל שני שלבים: שלב ראשון, עיקרו קריאת טקסט והבנתו (קישור בין פרטים שונים בטקסט) על ידי חלוקת המידע לקטגוריות שונות. השלב השני, עיקרו ניתוח האירוע ההיסטורי המתואר בטקסט באמצעות מארגן גרפי לניתוח תהליך היסטורי.

למידת נושא: הסכמי לוקרנו, 1925

1. קראו את הפסקה הבאה:

"בעקבות הסכמי הפיצויים הגיעו שרי החוץ של בריטניה וצרפת למסקנה, כי הגיעה השעה לצרף את גרמניה למערכת חוזים והסכמים בינלאומיים. גרמניה עצמה שאפה לחזור כמעצמה למשפחת העמים. בהשפעתם של שרי החוץ של בריטניה, צרפת וגרמניה – צ'מברליין, בריאן ושטרזמן – נחתמו בלוקרנו שבשוויץ כמה חוזים בין מעצמות אירופה במגמה ליצור מערכת של ביטחון קיבוצי".

(אייל נווה, המאה ה-20)

2. סמנו בקו את שמות המדינות.

3. השלימו את הטבלה הבאה:

שם המדינה	מה למדתי מהקטע על המדינה?

4. השלימו את הטבלה:

שם	תפקיד	מדינה
צ'מברליין	שר חוץ	
		גרמניה
	שר חוץ	

5. מתחו קו בין כל מושג בצד ימין וההסבר המתאים לו בצד שמאל:

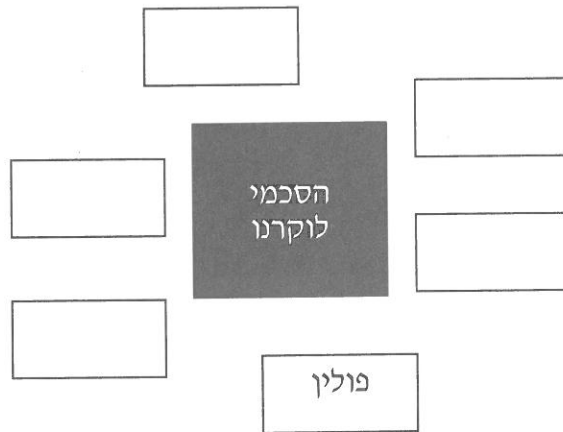
■ הסכמי פיצויים	■ מערכת הסכמים בין מדינות, מבטיחה שמירה על השלום בין המדינות.
■ ביטחון קיבוצי	■ מדינה בעלת עוצמה צבאית וכלכלית משמעותית ביחס למדינות אחרות; בעלת יכולת השפעה על המערכת הבינ"ל.
■ משפחת העמים	■ הסכמים הנחתמים בסוף מלחמה ומחייבים את המדינות המובסות (המנוצחות) לשלם פיצויים.
■ מעצמה	■ ביטוי המסמל את העובדה שכל המדינות הן בנות ברית ובעלות אינטרסים משותפים.

6. סמנו בקטע שתי מטרות של הסכמי לוקרנו:

"נציגי צרפת, בריטניה, איטליה, בלגיה, פולין וצ'כוסלובקיה חתמו על חוזים שעיקרם אישור הגבולות הקיימים והגשת עזרה צבאית למדינה שתותקף. ההסכם החשוב ביותר נחתם בין גרמניה לבין צרפת ובלגיה בערבותן של איטליה ובריטניה, ובו הכירו המדינות בגבולות ביניהן, כפי שנקבעו בוורסאי. לדידן של בעלות הברית, היה החוזה בבחינת הכרה של גרמניה בגבולה המערבי ובפירוז חבל הריין. ההסכם בין גרמניה לבין שכנותיה במזרח היה מעורפל יותר: גרמניה לא הכירה בגבולה המזרחי, אלא התחייבה לפתור כל סכסוך עתידי בין הצדדים בדרכים דיפלומטיות".

(אייל נווה, המאה ה-20)

7. קראו את המשפט הראשון בקטע, והשלימו את שמות המדינות שלקחו חלק בחתימה על החוזים בלוקרנו:

8. קראו את הפסקה עד סופה וסמנו את המקומות שבהם מוזכרת גרמניה. מהי הסיבה למרכזיותה של גרמניה בהסכמי לוקרנו?

9. השלימו את שמות המדינות שחתמו הסכם עם גרמניה בלוקרנו:

מדינות ערבות	מדינות בגבול המערבי	מדינות בגבול המזרחי
		גרמניה

10. מדוע גרמניה רצתה לחתום על ההסכם? מה היתה מטרתה?

11. מהי המטרה המשותפת לכל המדינות ?

12. מהו המושג המרכזי בקטע שקראתם?

13. הגדירו מושג זה לפי מה שהבנתם מהקטע:

14. מה היה תוכן ההסכמים שחתמה גרמניה?

א. עם שכנותיה ממערב

ב. עם שכנותיה ממזרח

1.

"ההסכם הביא לרגיעה בינ"ל, יצר אווירה של פיוס עם גרמניה וסלל את הדרך לכניסתה לחבר הלאומים ב-1926. בריטניה וארצות הברית פירשו את חתימת גרמניה כתחילתו של שלום אמת. פולין וצ'כוסלובקיה חשו פחות בטוחות וחששותיהן פגו במידת מה רק לאחר שחתמו על חוזה לעזרה הדדית עם צרפת. רוסיה הסובייטית חששה שהחוזה מכווון נגדה וכדי להרגיעה, חתם עמה שטרזמן מחדש על הסכם ידידות ואי התקפה".

2.

"חוזה לוקרנו השרו על מעצמות אירופה ביטחון לתקופה של חמש שנים, שכונתה "ירח הדבש של לוקרנו". באותן שנים עלתה יוקרתו של חבר הלאומים, שהתמודד בהצלחה עם סכסוכים שוליים בין מדינות. שרי החוץ תפסו את תפקידם כבוררים בין הצדדים המתעמתים, ואת הדיפלומטיה כחלופה לכוחניות ולמלחמה".

(אייל נווה, המאה ה-20)

א. קראו את הקטע הראשון.

ב. רשמו כיצד הרגישו המדינות לאחר חתימת ההסכם.

בריטניה וארה"ב (מערב):

פולין וצ'כוסלובקיה (מזרח):

רוסיה (מזרח):

ג. קראו את הקטע השני.

ד. השלימו: "ירח הדבש של לוקרנו" הוא תקופה שבה התרחשו התהליכים הבאים:

1.

2.

3.

4. הדיפלומטיה החליפה את המלחמה והכוחניות.

דף אסטרטגיה ללימוד עצמי של נושא בהיסטוריה

חלק א' – קישור בין פרטים

- חלקו את הפרק לפסקאות.
- קראו את הפסקה הראשונה.
- סמנו פריטים השייכים לאותה קטגוריה (שמות מדינות, שמות אישים, שמות קרבות, הסכמים, תאריכים וכו').
- השלימו בטבלה.

קטגוריה	מופיעים בפסקה
(לדוגמה) שמות מדינות	צרפת; בריטניה; איטליה.

- סמנו זוגות פריטים משתי קטגוריות שונות, שיש ביניהם קשר.
- השלימו בטבלה.

פריט (קטגוריה א')	פריט (קטגוריה ב')	קשר
(לדוגמה) צרפת (מדינה)	בריאן (אישיות)	שר החוץ

- סמנו פריטים השייכים לאותה קטגוריה, שיש ביניהם מכנה משותף.
- השלימו בטבלה.

רשימת פריטים	מכנה משותף
(לדוגמה) צרפת; בלגיה	מדינות בגבול המערבי של גרמניה – שחתמו עמה חוזה בלוקרנו

חלק ב' : בניית הנושאים השונים לתהליך

